

Jakým způsobem hodnotí česká veřejnost období od listopadu 1989

Jiří Šubrt

FHS UK a FF UK v Praze

(spolupráce: Stanislav Hampl, Jiří Vinopal, Martin Vávra)

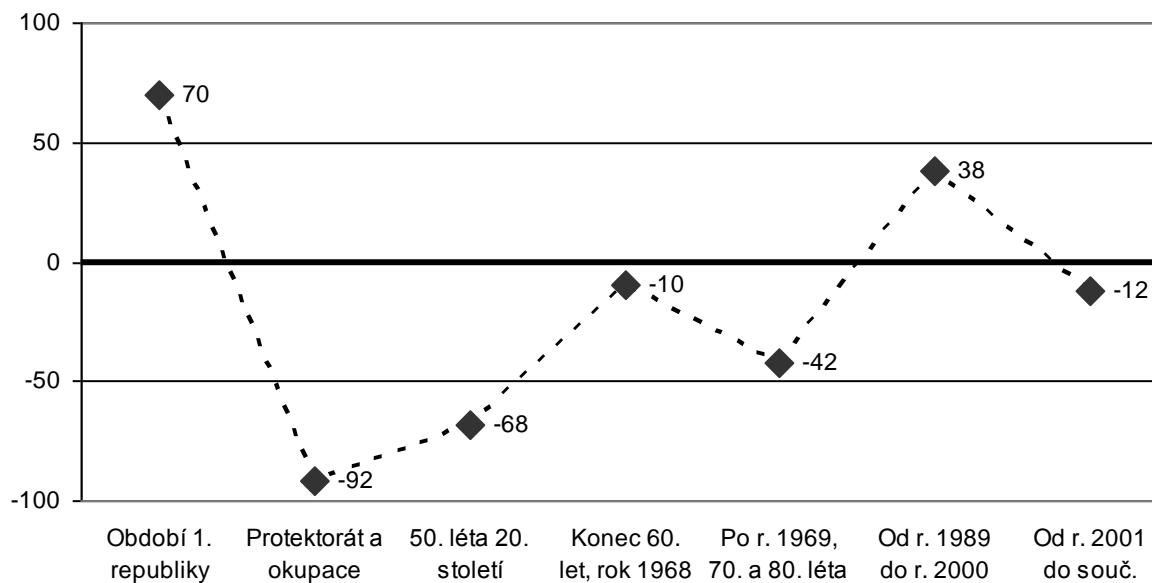
Teoretické rámce

- teorie formování veřejného mínění (Price 1992, Crespi 1997, Glynn 2004, Donsbach, Traugott 2008)
- teorie kolektivní paměti a historického vědomí (M. Halbwachs 2009, Ricœur 2000, J. Assmann 2001, Assmannová 2011, Olick 2005)
- teorie tranzice/ transformace (Przeworski 1991, Stark 1992, Linz, Stepan 1995, Kabele 1998, Mičoch, Machoin, Sojka 2000)

Hodnocení jednotlivých období novodobých českých dějin veřejností

(hodnoty udávají rozdíl procentních bodů mezi podíly těch respondentů, kteří období považují za rozkvět a těch, kteří je považují za úpadek, při vyloučení odpovědí „nevím“)

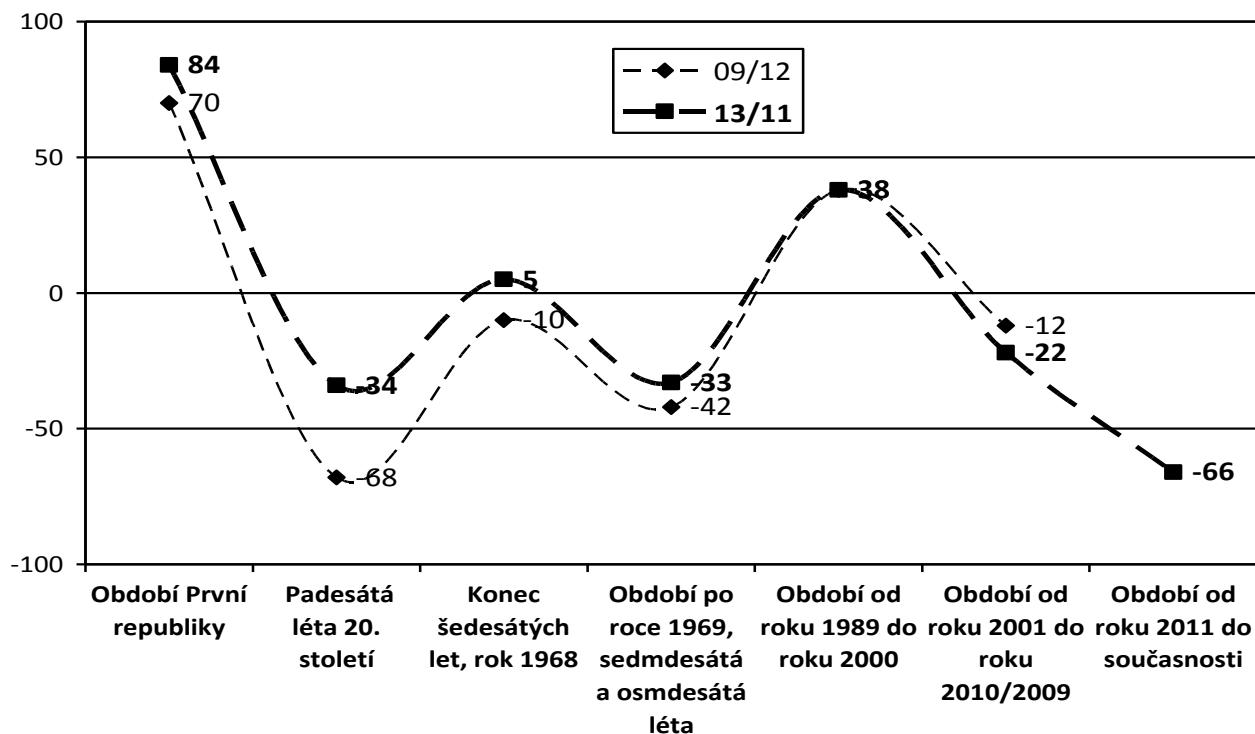
Zdroj: Výzkum Aktér 2009/12, n = 1071

Hodnocení jednotlivých období novodobých českých dějin veřejností

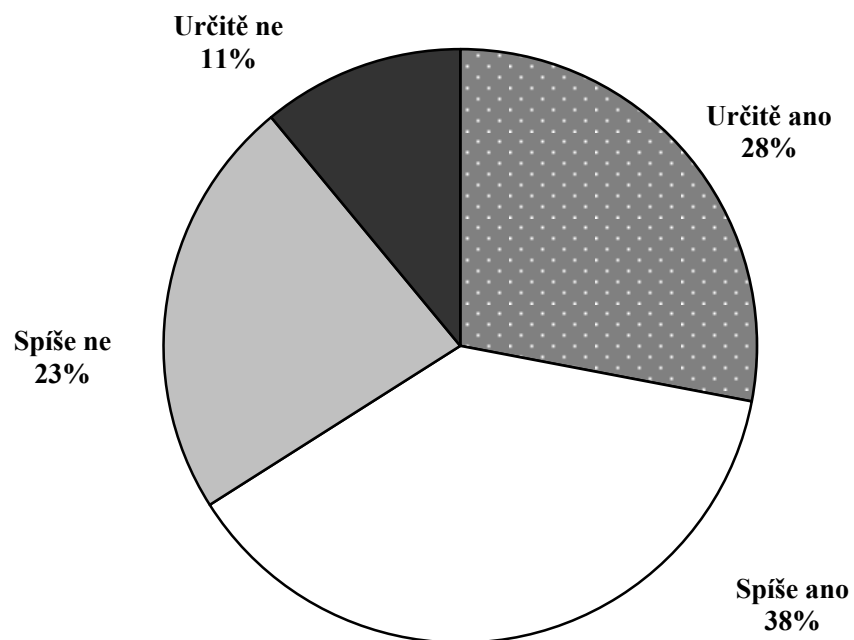
(hodnoty udávají rozdíl procentních bodů mezi podíly těch respondentů, kteří období považují za rozkvět a těch, kteří je považují za úpadek, při vyloučení odpovědí „nevím“)

Zdroj: Výzkum Aktér 2009/12, n = 1071, Aktér 2013/11, n = 1088

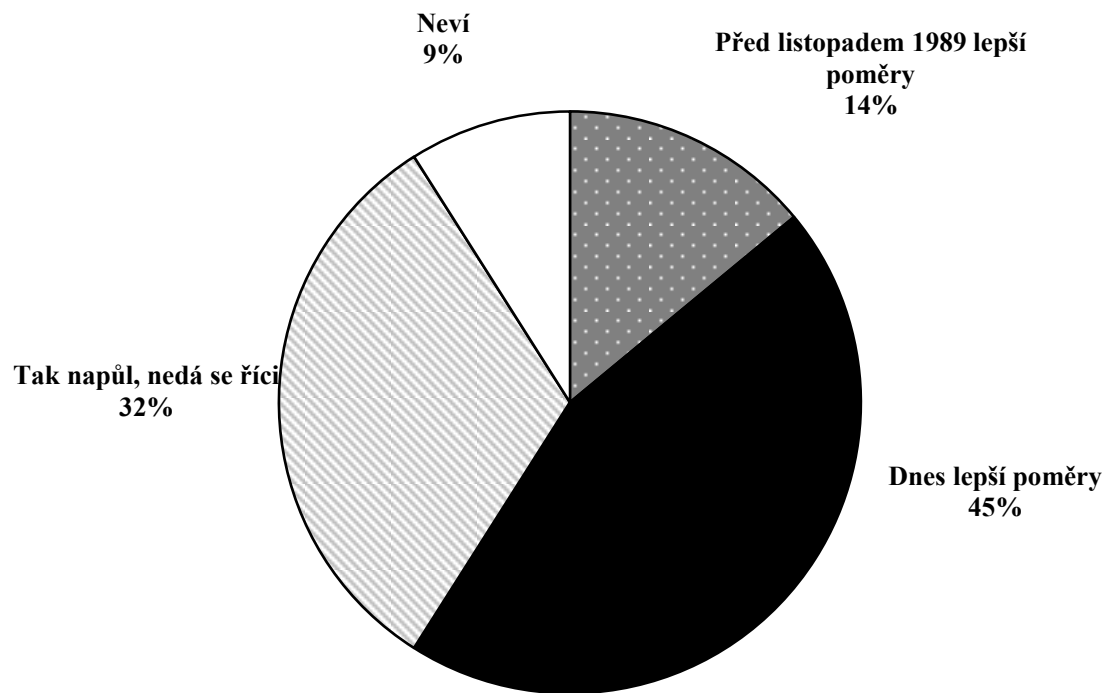
Je sametová revoluce jednou z nejvýznamnějších událostí našich dějin?

Zdroj: Výzkum STEM, Trendy 2009/10, n = 1278

Jak občané ČR hodnotí poměry před listopadem a dnes

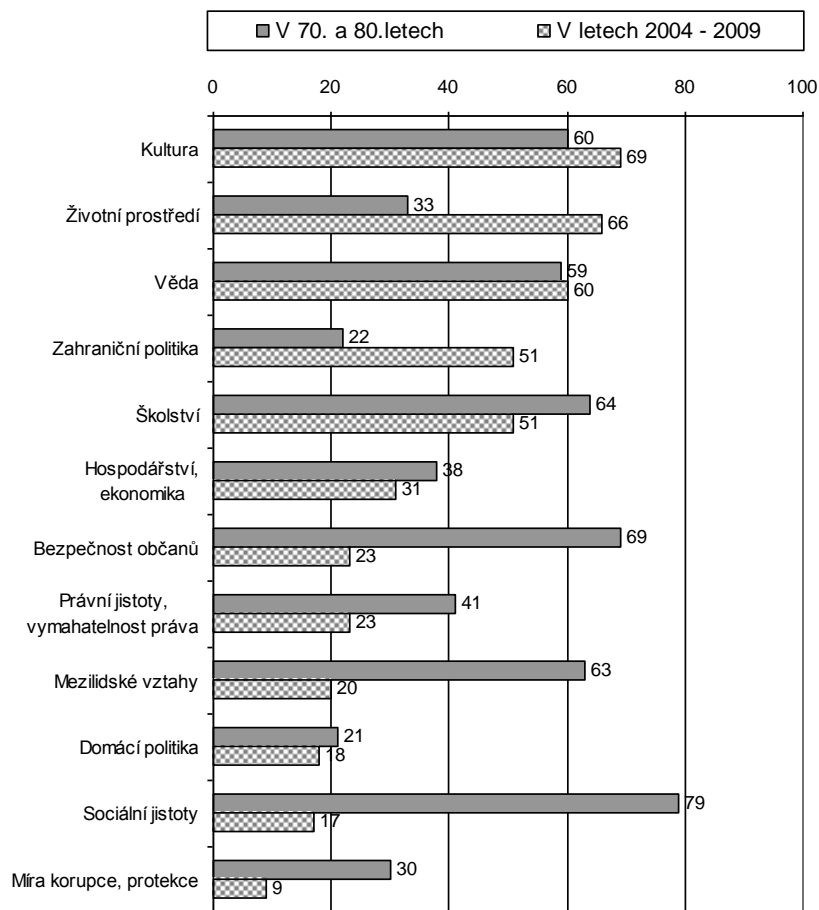
Zdroj: Výzkum STEM, Trendy 2009/10, n = 1278

Hodnocení situace v některých oblastech české společnosti v 70. a 80. letech 20. století a v období 2004-2009.

(hodnoty udávají součet podílů odpovědí „velmi dobrá“ + „spíše dobrá“)

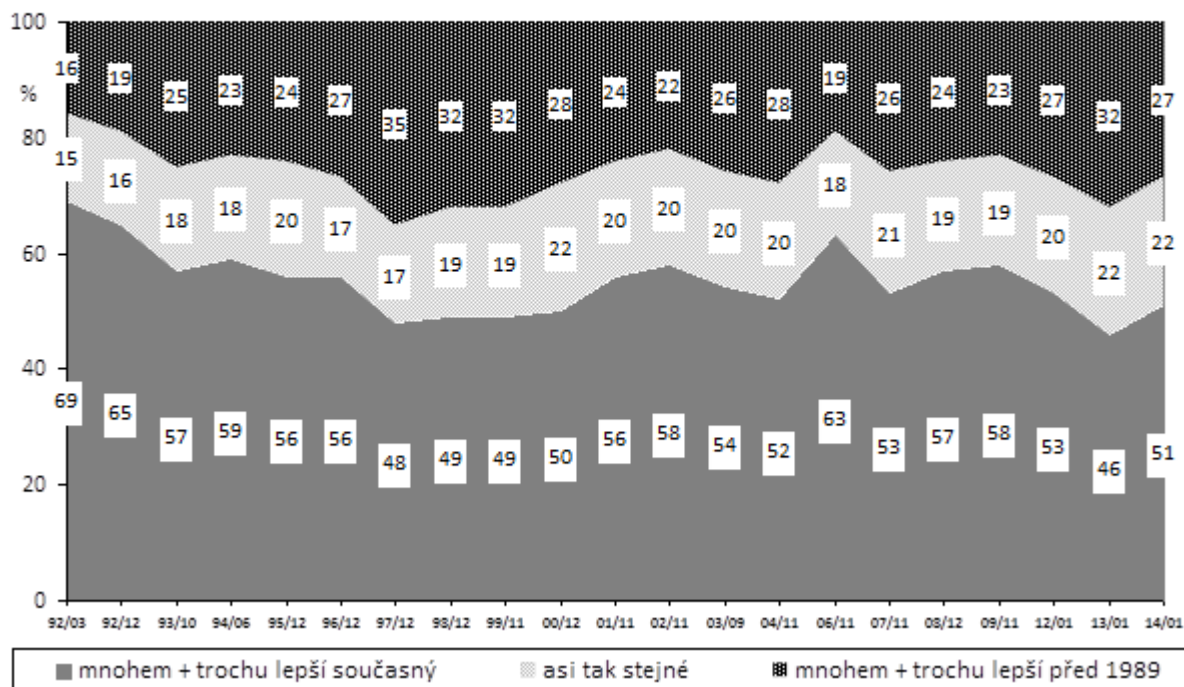
Zdroj: Výzkum Aktér 2009/12, n = 1071

Názory občanů na předlistopadový a současný režim v časovém srovnání

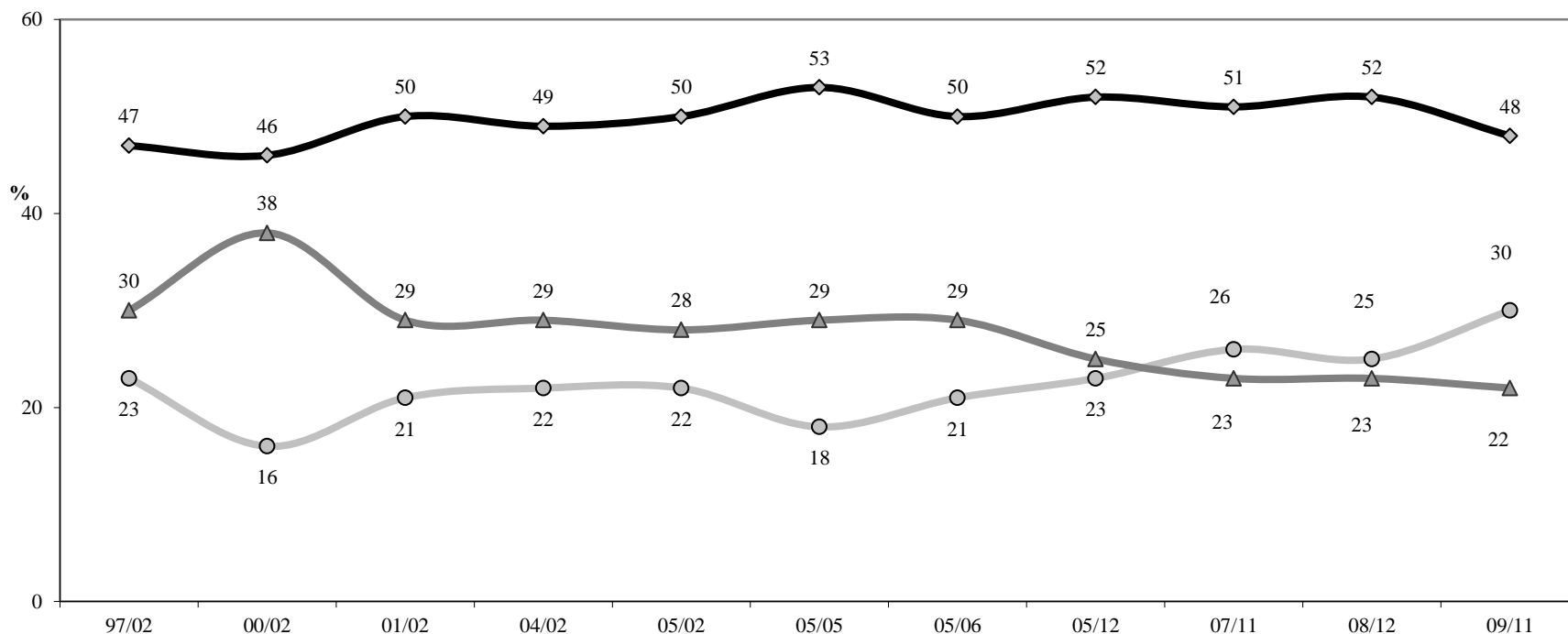
Zdroj: Výzkum STEM, Trendy 1992-2014

"Když vezmete všechno dohromady a srovnáte minulý a současný režim, řekl(a) byste, že současný režim je lepší, stejný, nebo horší než ten předcházející, tj. před listopadem 1989?"

Pocity občanů z vývoje v naší zemi po listopadu 1989 v časovém srovnání

Zdroj: Výzkumy STEM, Trendy 1997-2009

○ velmi výrazné + dostatečné uspokojení

◆ smíšené pocity, dobré i špatné

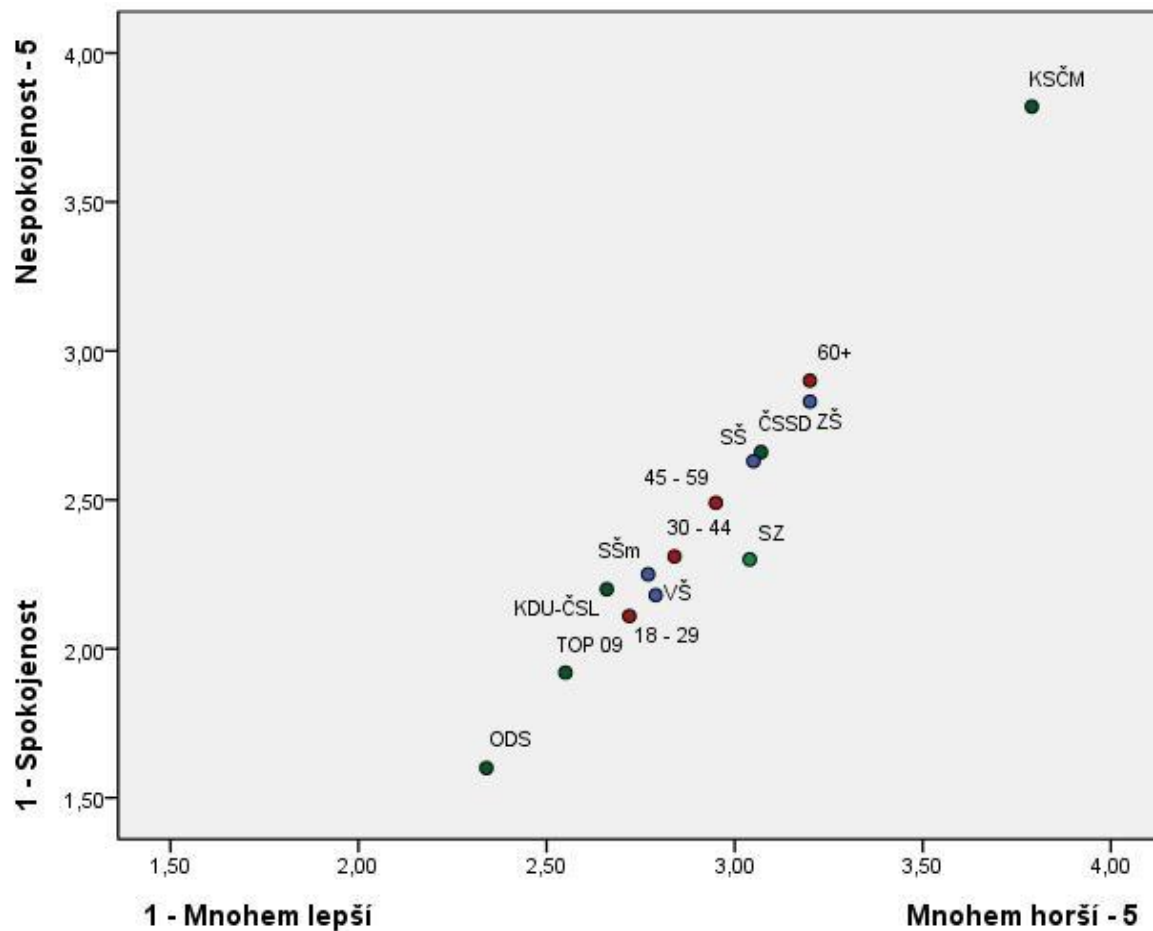
▲ převažující + velmi výraznou nespokojenost

Pocity občanů z vývoje v naší zemi

Zdroj: Výzkum STEM, Trendy 2009/10, n = 1278

Osa x: „Když vezmete všechno dohromady a srovnáte minulý a současný režim, řekl(a) byste, že současný režim je lepší, stejný, nebo horší než ten předcházející, tj. před listopadem 1989. (1 Mnohem lepší – 5 Mnohem horší)“

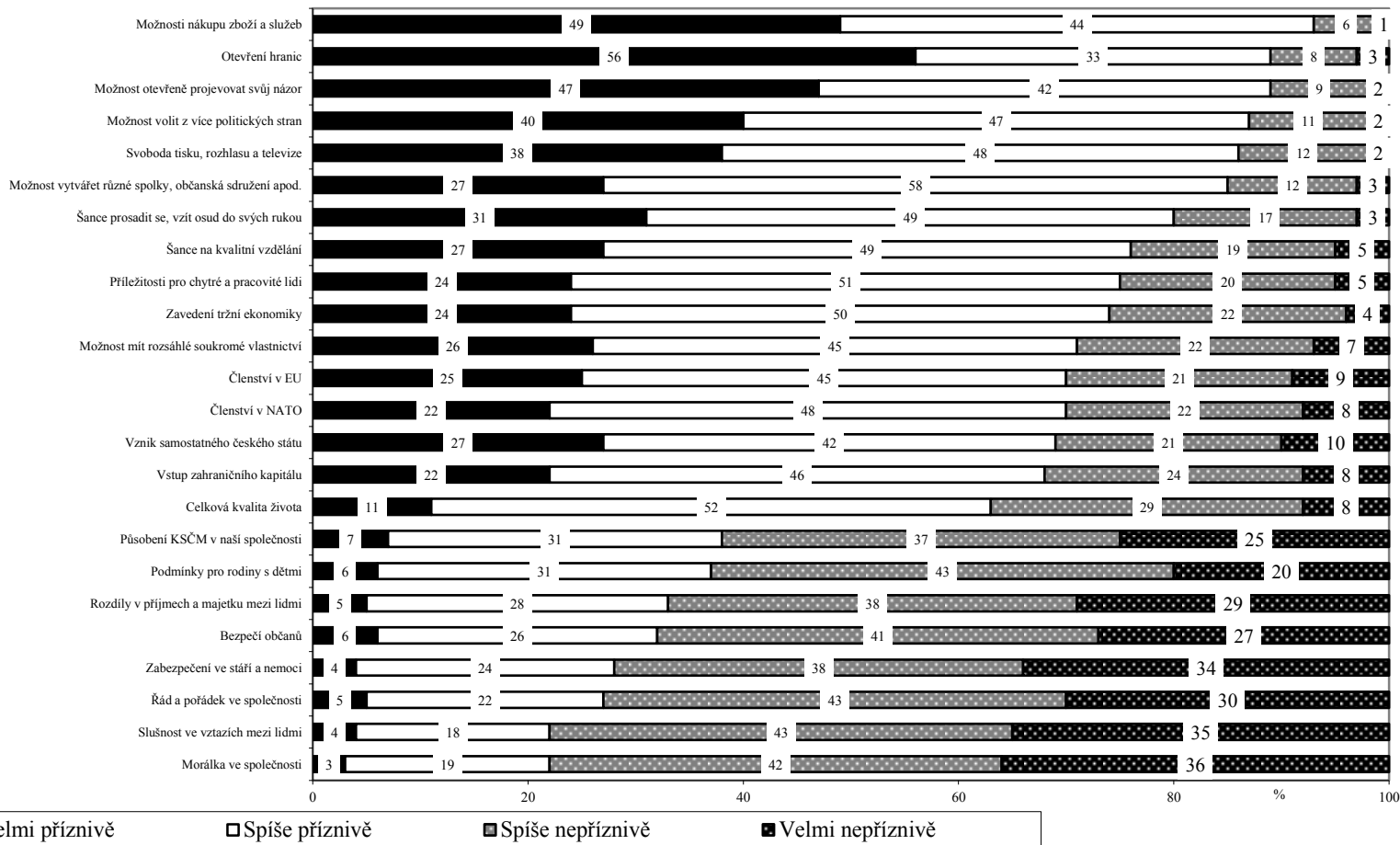
Osa Y: „Zamyslíte-li se nad vývojem u nás v posledních dvaceti letech, tj. od listopadu 1989, pocítujete Vy osobně: (1 Velmi výrazné uspokojení – 5 Velmi výraznou nespokojenost)“

Hodnocení jednotlivých oblastí života společnosti za posledních dvacet let

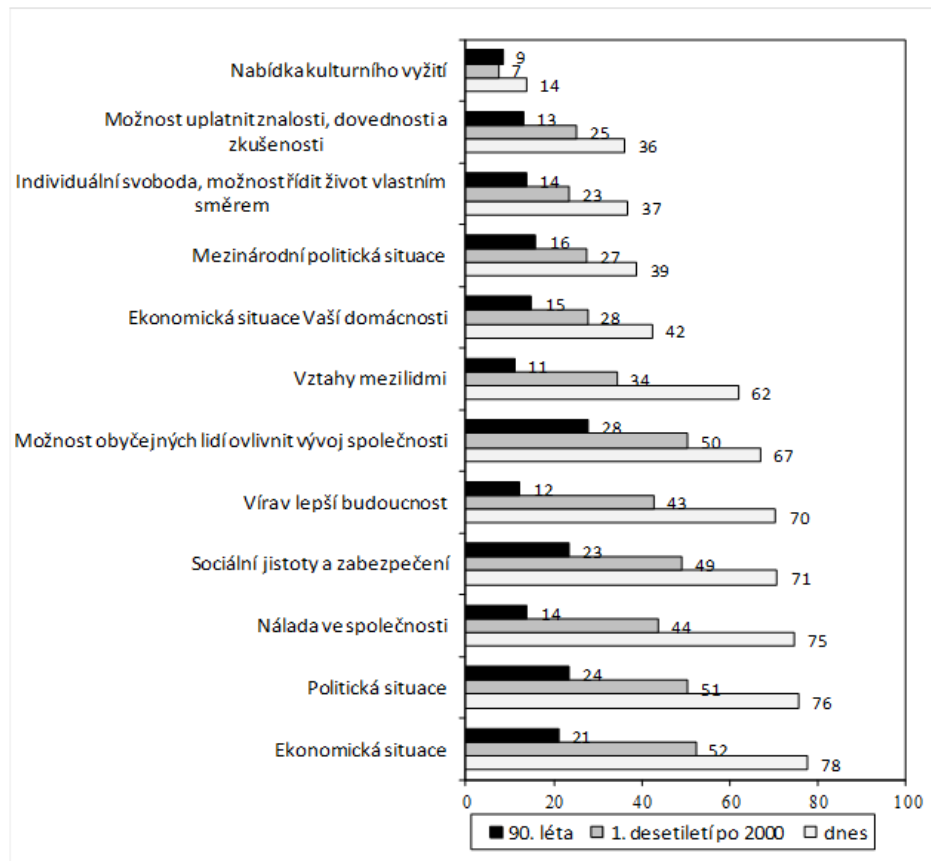
(údaje za ČR v %, říjen 2009, n = 1278 respondentů ve věku od 18 let)

Zdroj: Výzkum STEM, Trendy 2009/10

Názory na stav v ČR v jednotlivých oblastech v 90. letech 20. století, v prvním desetiletí po roce 2000 a dnes

Součty odpovědí „velmi špatný“+„spíše špatný“ (%). Zdroj: Výzkum Aktér 2013/11, n = 1088

Závěr a diskuse

- Jak vysvětlit výrazný rozdíl v hodnocení prvních dvou dekád po sametové revoluci a současného období?